

Über die Aufarbeitung des Buchennutzholzes. Von *L. Csekme.*
— (Schluss.)

Verf. untersuchte die Wirtschaftlichkeit eines Sägewerkes der k. ung. Forstdirektion Miskole und beschreibt die günstigste Zerlegungsart der Buchenklötzer verschiedener Stärkeklassen, mit besonderer Rücksicht auf die Herstellung von Schwellen. Auf Grund der Ausbeuteangaben des Jahres 1938/39 werden auch Stockpreise abgeleitet und die Vorteile der zweckmässigen Buchenaufarbeitung betont.

*

Sur l'emploi du bois hêtre. Par *L. Csekme.* — (Fin.)

Description de la méthode la plus économique du sciage pour les diverses catégories d'épaisseur.

*

Working-Up of Beech Timber. By *L. Csekme.* — (Final part.)

The most thrifty methods of sawing are shown according to different diameter-classes.

VADÁSZAT.

Kormeghatározás: A nyúlnál.

Írta: **Szederjei Akos.**

A nyulaknál és általában a rágesálóknál a kormeghatározás nem olyan könnyű, mint a többi vadfajtnál, ahol egy rövid pillantás a fogakra és már ismerjük is a vad korát.

A rágesálók rendjére jellemző, a máshol meg nem található állandóan növény *metszőfogak*. Ezek hosszúak, rágó-élük vésőszerűen képződött, csak az elülső oldalukon van zománc és mélyen ülnek az állkapocsban. Nyílt gyökérzetük van, úgyhogy állandóan fejlődhetnek, ami szükséges is, mert az állandó rágás következtében másképp elkopnának. Viszont a folytonos fejlődés következtében szükséges is ez a koptatás, mert különben túlságosan nagyra nőnek a szemfogak.

Ez az oka annak, hogy a rágesálók mindig kénytelenek rágni, vagyis koptatni állandóan növény fogakat. Jellemző még rájuk, hogy a két felső metszőfog belső oldala mögött még két esőkevényes metszőfog van.

A felső fogsor hézaga nagyobb az alsónál. A zápfogak közötti hézagok meg szembetűnően nagyok. A zápfogak összetettek, vagy némely rágesálónál zománcredősek is lehetnek. Az alsó állkapocs ízületében előre és hátra is tud mozogni, ezért haránt-zománclécek is vannak a zápfogakon.

A szemfogak hiányoznak.

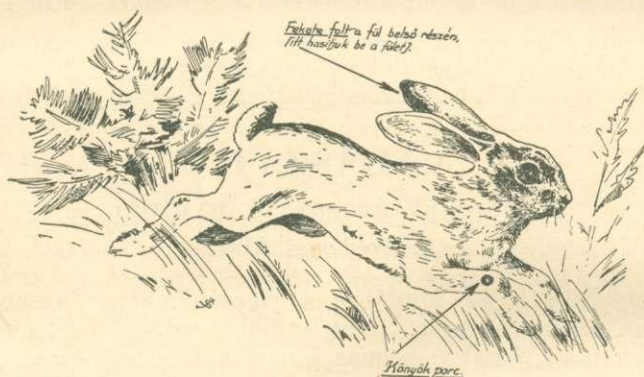
A nyulak családjának a fogképlete:

$$\frac{15}{5} \frac{0}{0} \frac{12I}{2} \frac{0}{0} \frac{51}{5} = 28, \text{ vagy betűkkel kifejezve:}$$

$$\frac{Z_0 Z_0 Z_4 Z_3 Z_2 Z_1}{Z_0 Z_4 Z_3 Z_2 T_1} \frac{M^F M^F}{M_1 M_1} \frac{0}{0} \frac{Z_1 Z_2 Z_3 Z_4 Z_5 Z_6}{Z_1 Z_2 Z_3 Z_4 Z_5} = 28$$

Mint fentebb említettem, a metszőfogak a kopásnak megfelelően állandó fejlődésben vannak, a szemfogak hiányoznak, a zápfogak — minthogy a rágás harántirányban is történik — nem kopnak egyenletesen és így a rágcsálóknál a fogkopást nem tekinthetjük a pontos kormeghatározás alapjának. Ezért a nyulak kormeghatározásánál más tulajdonságokat kell megfigyelnünk.

Nyole jellemző tulajdonság van, ami biztosabb alapot nyújt a kormeghatározásnál, mint a fogkopás. Az első három biztos, az utóbbi öt már kevésbé, mert vidékenként és tájfajta szerint változik, de annyira közismertek, hogy ezeket is megemlítem.

36.

1. A fül hasadása.

A nyúl fülének a hegyén, a fül belső részén — ahol a fül színétől elütő sötétebb négyszög alakú foltot látjuk — próbáljuk behasítani a fület. Ha könnyen hasad: a nyúl fiatal; ha kissé nehezen: a nyúl középkorú; ha csak nagyon erős húzásra hasad: a nyúl öreg.

2. A szemtüske erőssége.

Ha a nyúl belső szemüregében elhelyezkedő szemtüskét, vagyis a könnyesont nyúlványát ujjunkkal kikapogatjuk és azt érezzük, hogy gyengén kifejtett, vagy kis nyomásra könnyen letörik és hajlik: a nyúl fiatal; ha csak erősebb nyomásra törik le, vagy hajlik meg: a nyúl középkorú; ha erősen fejlett, sőt már ki is nyúlik és erősebb nyomásra sem törik le, vagy hajlik meg: a nyúl öreg.

3. A könyök-porc kifejlődése.

Hajlítsuk meg kissé a nyúl első lábát és tapogassuk ki hüvelykujjunkkal a láb külső oldalán a könyök felett kb. 1 cm-re ülő kis porcogót. Ha könnyen és kétségtelenül megérezzük a csomóeszkát (ami csomósan megduzzadt porcogó szövet): a nyúl fiatal; ha alig érezzük: a nyúl középkorú; ha nem érzünk ott ott semmit, teljesen síma a csont: a nyúl öreg.

4. Ha sötétebb a szőrözet: az állat fiatalabb.

5. Ha a homlokon kis fehér folt látható: a nyúl fiatal.

6. Ha az első lábánál felemelve, az első láb könnyen törik: a nyúl fiatal.

7. Ha az állkapcsot az állkapocságak összekötésénél két oldalról megnyomjuk és ez könnyen elpattan; a nyúl fiatal.

8. A testnagyság is támpontot nyújt a vadászidény elején, bár a korai ellésű darabok öszre jól kifejlődhetnek.

Forrásmunkák: *Stroh* és *Bieger* erdőmester munkái.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Választmányi ülés

Az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmánya 1940. évi szeptember hó 10-én ülést tartott, amelyen megjelentek: báró *Waldbott* Kelemen elnök, *Biró* Zoltán ügyvezető, *Ajtay* Jenő, *Bartha* Dezső, *Czilinger* János, vitéz gróf *Festetics* Kristóf, dr. gróf *Forgách* Balázs, *Földváry* Miksa, báró *Inkey* Pál, *Ivanich* Ferenc, *Kovács* Gábor, *Lády* Géza, vitéz *Lámfalussy* Sándor, *Lengyel* Sándor, gróf *Mailáth* György, *Matušovits* Péter, vitéz *Onczay* László, dr. *Osztrólczy* Miklós, *Papp* Béla, *Riedl* László, *Rochlitz* Béla, *Schenkengel* László, *Takács* Zsigmond, *Tóth* Bódog és *Vuk* Gyula választmányi tagok és dr. *Mihályi* Zoltán titkár.

Távolmaradásukat kimentették: gróf *Keglevich* Gyula és gróf *Széchenyi* Bertalan tiszteletbeli-, valamint dr. *Ajtai* Sándor, *Bencze* Pál, báró *Biedermann* Imre, gróf *Esterházy* Móric, *Földes* Tibor, gróf *Károlyi* Gyula, *Molcsány* Gábor, herceg *Montenuovo* Nándor, örgróf *Pallavicini* A. Károly, dr. *Papp-Szász* Tamás, *Pászthory* Ödön, vitéz *Rábay* Gyula, *Véssei* Mihály, *Walla* Ferenc, *Urbánfy* Ignác és *Zsombory* Ignác választmányi tagok.

Báró *Waldbott* Kelemen a határozatképeség megállapítása után a jegyzőkönyv hitelesítésére *Papp* Bélát és *Kovács* Gábort kérte fel és az ülés jelentőségét a következő megnyitó beszéddel méltatta:

„Tekintete Igazgató-választmány!

Első szavunk legyen felszabadult testvéreinké, akik 22 esztendei nehéz rabság után térnek vissza hozzánk.

Sohasem adtuk fel a reményt, hogy elkövetkezik ez az örömteljes pillanat; minden megaláztatáson, sanyargatáson és szegénységen keresztül bízunk az egy isteni igazságban, a magyarság örök jogaiban, tettrekészségében és vezéreinek bölcsességében.

Forró szívvel adunk hálát a Mindenhatónak, hogy reményeinknek egy újabb nagy részét valóraváltotta és lehetővé tette, hogy megbékéltebben, hitben, számban és gazdaságilag megerősödvé nézzünk a holnap elé.

Szálljon hódolatunk elsősorban országgyarapító Kormányzónk felé és kérjük az Egek Urát, tartsa meg öt nekünk a magyar feltámadás végleges beteljesedéséig.